

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Nagypapa, nézd, itt a bizonyítványom, most kaptam meg és az iskolából egyenesen hozzátok jöttem vele, mondta sugárzó arccal a nagykamasz fiú, belépve nagyszüleihez. Nagypapa boldogan ölelte magához a fiút, és – noha még nem látta a bizonyítványt –, örömmel mondta: gratulálok! Ez aztán öröm! Gyere be, mutassuk meg nagyanyádnak is, hadd örüljön ő is. Annyira örülök, hogy most nem vagy szomorú, mert amikor a félévi bizonyítványodat mutattad, bizony nem voltál nagyon vidám. A szüleid is biztosan nagyon fognak örülni! De nagypapa – szólt közbe a fiú, – azért nem olyan szép ez a bizonyítvány, csak jobb, mint amilyent remélni mertem. Félek, hogy a szüleid nem lesznek velem megelégedve, ők mindig a maximumot várják tőlem. Félévkor is azért voltam olyan szomorú, mert tudtam, hogy nem okozok nekik örömet, mert nem azt nyújtottam, amit várnak tőlem. Ne félj, és ne szorongj – szólalt meg a nagymama –, amikor a szíved mélyén öröm van. Ne csak annak örülj, hogy több az ötösöd, hanem annak, hogy legyőzted az elkeseredettségedet.

Amikor az ember a városban jár kel, vagy utazik valahová, érdemes körülnézni: hányan vannak, akiknek az arca sugárzik az örömtől. Legtöbbször gondterhelt arcok vesznek körül, fájdalom, szomorúság látszik rajtuk. Akadnak olyan csoportok, amelyek hangoskodással, vihorászással próbálják a jókedv látszatát keltetni, de az ilyen társaság leginkább valakinek a kárán mulat, nem örül igazán. Villamoson, autóbuzson sokan olvasnak, mobil telefonjukkal foglalkoznak. Ezek is többnyire gondterheltek, ritkán deríti őket valami vidám olvasmány, vagy jó hír öröme. Sok a szomorú arc, szomorú ember, akik egykedvűen, öröm nélkül intézik dolgaikat. A mai világ gondjai miatt, a súlyos nehézségek terhe alatt görnyedve az emberekből érthetően sokszor hiányzik az öröm, inkább szomorúságra hajlanak. *Ferenc pápa* írja egyik, még Argentínában megjelent könyvében: „Vegyük észre, hogy a szomorúság a Sátán varázslata, amely megkeményít és megkeserít, lehetővé teszi, hogy ő, a Gonosz beköltözzön a szívünkbe, hogy aztán semminek se tudjunk örülni, hogy elűzze belőlünk a remény maradékát is. Remény nélkül aztán még szomorúbb lesz az ember, eljut a kétségbeesésig”. A reménytelenség elleni védekezésre buzdít a Gulágot megjárta bencés atya, *Olofsson Placid* is: „Az öröm szükségese a túléléshez. Ezért észre kell venni és tudatosan kell keresni az élet apró örömeit.”

XVI. *Benedek* pápa tanítja: „Kétfajta szomorúság van: az egyik, amely elveszítette a reményt, többé nem bízik a szeretetben és az igazságban, s ezért belülről rombolja az embert (*Lk 18,23*); de van olyan szomorúság is, amely az igazság okozta megrendülésből fakad, az embert megtérésre és a gonosszal szembeni ellenállásra vezeti. Ez a szomorúság gyógyít, mert az embert arra indítja, hogy újból reméljen és szeressen. Az első szomorúságot Júdás képviseli, aki, lesújtva a saját bukása fölötti rémülettől, nem mer többé remélni, és kétségbeesésében felakasztja magát (*Mt 27,3-5*). A szomorúság másik fajtáját Péter testesíti meg, aki az Úr tekintetével találkozva sírásra fakad, s ennek a zokogásnak a könnyei gyógyítóak: felszántják lelkének földjét. Mindent előlről kezd, és megújul.” (A Názáreti Jézus. 84-85. old.) A teljes reménytelenség maga a pokol, erre utal *Dante* Isteni Színjátékában a pokol kapuján található felirat: „Ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel.”

Mit tapasztaltok, miért szomorú olyan sok embertársunk? Mi a sok szomorúság legfőbb oka? Nehéz élethelyzetekben hogyan tudjátok családotokban, rokonaitokban, barátaitokban ébren tartani a reményt?

Ha egy vágyunk teljesül, akkor örömet érzünk, megnyugszunk. Minél szebb, nemesebb, igazabb vágyunk teljesült, annál mélyebb, átfogóbb az örömünk. A megállapodott, Istennel, felebarátaival, a teremtett és az ember építette külvilággal harmóniában lévő ember csendes öröme belső nyugalmasból és békéjéből származik. Nagyobb vágyak teljesülésekor örömünk vidámságban nyilvánul meg, különleges öröm esetén ujjongani kezdünk. Ha más kára, baja, szerencsétlensége miatt érzünk örömet, akkor örömünk rendetlen lesz, ha pedig valami önmagában rosszat akartunk, és azt sikerült elérnünk, akkor örömünk bűnös öröm lesz. Ebből is következik, hogy az öröm szoros kapcsolatban van egy másik isteni erénnyel, a szeretettel. Akit ugyanis szeretünk, annak a javát akarjuk, kára-baja esetén nem örömet érzünk, hanem segítségére akarunk

sietni. Felebarátainkat pedig legalább annyira kell szeretnünk, mint magunkat. Ugyan ki tudna örülni a saját kárának?

„A mai világnak – a maga sokféle és nyomasztó fogyasztói kínálatával – nagy veszedelme az egyénközpontú szomorúság, amely a kényelmes és kapzsi szívből, a felszínes élvezetek beteges kereséséből, az elszigetelt lelkiismeretből fakad. Amikor az egyén belső élete bezárkózik saját érdekeibe, akkor nem marad hely mások számára, többé nem jöhetnek be a szegények, többé nem hallja Isten hangját, nem örül szeretete édes örömének. A hívek kétségtelenül ki vannak téve ennek az állandó veszélynek. Sokan esnek ennek áldozatává, és érzéketlen, elégedetlen, élettelen személyekké válnak. Ez nem a méltó és teljes élet választása, nem Isten ránk vonatkozó vágya; ez nem a Szentlélekben való élet, amely a feltámadott Krisztus szívéből forraszik.” (EG 2)

Beszélgétek meg családi, rokoni, baráti, körben, hogy kinek örömtelibb az élete: annak, aki mindig mindent csak a saját, pillanatnyi érdeke szempontjából ítél meg, vagy annak, aki önzetlen szeretettel fordul a többi ember felé? Hogyan segíthetik elő a keresztény családok az örömtelibb társadalom létrejöttét?

„Az öröm és remény, a gyász és szorongás, mely a mai emberekben, főként a szegényekben és a veszélyben élőkben él, Krisztus tanítványainak is öröme és reménye, gyásza és szorongása, és nincs olyan igazán emberi dolog, amely visszhangra nem találna szívükben. A tanítványok közössége ugyanis emberekből, sőt Krisztusban egységet alkotó emberekből áll, akiket a Szentlélek irányít az Atya országa felé vezető zarándokúton, és megkapták az üdvösség hírért, hogy mindenkinek elmondják. Ezért e közösség az egész emberi nemmel és annak történelmével valóban bensőséges kapcsolatban érzi magát.” (GS 1)

A keresztény ember sem élhet állandó vidámságban, de minden nehéz helyzetben talál okot az öröme. Tud örülni a tavaszi napsütésnek és a frissítő nyári zápornak, örömmel csodálja meg a teremtett világ ezer csodáját, örül, amikor gyermeke először rámosolyog, örül, hogy részt vehet a közösség életében, örül barátainak, örül Isten minden ajándékának, házastársának, gyerekeinek, szüleinek, de legfőképpen a szeretetnek, amit adhat, és amit kap. Ha pedig gondokkal, nehézségekkel kell szembenéznie, akkor sem árasztja el családjá tagjait, munkatársait, barátait, ismerőseit panasszal, inkább keresi a rosszban a jót, töretlen reménnyel igyekszik a bajokon segíteni, a gondokon túljutni, nem beleragadni a szomorúságba, a passzív panaszkodásba. Hiszi, hogy Isten szeretetből szeretetre teremtette őt is, családját is, és azt akarja, hogy mindnyájan célba érjenek. Isten ugyanis a megszentelő kegyelemmel együtt, természetfölötti módon árasztja lelkünkbe a hitet, a reményt és a szeretetet, e három isteni erényt.

Hogyan tudjátok megvigasztalni azokat az embereket, akik másról se tudnak beszélni, mint saját gondjaikról, bajaikról, egészségi problémáikról? Hogyan tudjátok felébreszteni bennük a reményt?

Amikor édesapja este hazajött, rögtön látta fia örömtől sugárzó arcán, hogy ma valami jó dolog történt az iskolában. Csak nem te rúgtad a győztes gólt a béseknek – kérdezte –, vagy talán sikerült a kémia-szertárt felrobbantanod? A fiú előhúzta bizonyítványát és büszkén mutatta édesapjának. Látod – magyarázta –, a félévihez képest mennyit javítottam? Nem mindent, de majdnem! Magam se mertem remélni! Gratulálok, látod ez az, aminek nagyon örülök – válaszolt az apa –, elhatároztad, megígérted, és teljesítetted. Nem a félévi nem túl jó jegyeken keseregtél, hanem komolyan nekifeküdtél és bíztál magadban, meg Isten segítségével. Meg a tettekben – tette hozzá a fiú –, örömkönnyekkel a szemében. Köszönöm nektek, köszönöm a jó bizonyítványomat és ígérem, hogy a következő még jobb lesz.

Bíró László
az MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke